

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

7. Qui sine peccato est vestru[m], primus in eam lapidem mittat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

Quod igitur Principes & Pharisæi non crediderunt in Christum, & quod horum autoritate turbam credentem prægauare ipsi Pharisæi voluerint, non est argumentum contra Prælectorum Ecclesiæ Christianæ autoritatem ad finem usque seculi permansuram; sed est documentum ruitur Synagogæ, totiusque status eius, ut plenitudo Gentium intraret, Deique vinea aliis locetur agricolis. Scimus huiusmodi cauillationes Caluinianas, tametsi absurdissimas, plurimum palato placere, & quasi deserta Ecclesiæ Catholicæ fundamentum firmum à plurimis auidissimè retineri. Quam ob causam in illis semel refutandis aliquam hic operam ponere volui.

IN IOANNIS CAP. VIII.

7. *Qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat.*

MNES hodie hæreticorum & libri & ad populum conciones, cleri Catholicæ, maximèque Rom. Pontificum vitia & flagitia crepant. Quod vt alibi quavis data occasione impurus Caluinus facit, ita nec in hæc Christi verba temperare sibi potuit, quia In cōment. tandem suam impetiginem proderet. Notanda (inquit) cōstantia est qua hic exprimitur, ut quisque eorum honore alios antecedebat, reatu suo citius iactum fuisse. Audientes quippe quod Christus dixerat: *Qui sine peccato est vestrum, primus in eam lapidem mittat, vnu post alium exhibant, incipiendo a senioribus.* Atque utinam saltem in Scribis nostris, qui hodie suam operam ad Christum oppugnandum (id est, ad Caluinum, & alios eius farinæ homines, horum temporum hæreticos refutandos) Papæ venditant (id est, Ecclesiæ Dei conferunt, quorum maxima pars Papam non vidit unquam, nec aliquod ab eo beneficium vel accepit, vel expectauit) tantum esse ut recundie. Sed adeò ipsos depuduit, ut flagitijs omnibus infames eo ipso glorientur quod probrosis impunè esse liceat. Hæc hoc loco Caluinus, non S. scripturarum interpretem, sed veteri comœdiæ scurraram agens. Eadem modestia in sua Institutione usus, de toto ordine Ecclesiastico scribit. Nihil hodi fingi potest hoc ordine magis effrene ac dissolutum, ac èo lisentia prorupit, ut totus orbis vociferetur. Cæterū qui non in vnum hominem, sed in totum ordinem Ecclesiasticum nō lapidem mit-

Lib. 4 .ca.
12. nu 22.

mittit, sed tam ingentia saxa deuoluit, an ille sine peccato est? an ita castus & purus ut nullo incontinentiae virtio tactus fuerit? Inspiciantur etiam adhuc hodie ciuitatis Nouiodunensis in Picardia scrinia & rerum gestarum monumenta. In illis adhuc hodie legitur, Ioannem hunc Caluinum Sodomiae conuictum, ex Episcopi & Magistratus indulgentia solo stigmate in tergo notatum, illa virbe excessisse, ac Genueam profugisse. Nec eius familiæ honestissimi viri adhuc superstites impetrare haec tenus potuerunt, ut huius facti memoria, quæ toti familiæ notam aliquam inurit, è ciuicis illis monumentis ac scriniis eraderetur. Sed & quum Genevæ dominaretur Caluinus, (adèò sanè ut aliquot annis vrbis claves penes illum essent,) Adonidem quoque suum eum habuisse, & occultis libidinibus operam dedit, testatur pueri ex domo Caluini fuga, tota argentea Caluini supellectile onusti, quem nec ex fuga retrahere, nec vlo modo inuestigare Caluinus voluit, ut in eius vita scribit Bolsecus. Vbi & alia Bolsecus
de vita huiusmodi commemorantur impuri huius & improbi Caluini. bulonis insignia stratagemata. Quæ ut apud illum Lector inquit malo, quam nostras chartas talium turpitudinum commemoratione feedare. De Theodoro Beza, qui Caluino successit, & in totum clerum Catholicum persæpe debacchatur, multos & magnos in eum lapides mittens, atque incontinentiae redarguens, vnicum ipsius Bezae de sua turpitudine præconium subiiciam. Est quippe in tanto Hæresiarcha affectatæ turpitudinis sempiternum testimonium. Sic suos amores decantauit.

THEODORVS BEZA DE SVA IN
Candidam & Audebertum benivolentia.

Abeft Candida, Bez a quid morariss?
Audebertus abeft, quid hic moraris?
Tenent Parisij tuos amores,
Habent Aurelij tuos lepores,
Et tu Vezelijs manere pergis,
Procul Candidulaque, amorib[us]que,
Et leporibus, Audebertuloque?
Immò Vezelij procul valete,
Et vale pater, & valete fratres,
Namque Vezelijs carere possum,
Et carere parente, & his & illis,
At non Candidula, Audebertuloque.

h

Sed utrum rogo preferam duorum?
Vtrum inuisere me decet priorem?

An quenquam tibi, Candida, anteponam?
An quenquam anteferam tibi, Audebertus?
Quid si me in geminas secem ipse partes,
Harum ut altera Candidam reuisat,
Curat altera versus Audebertum?

At est Candida sic auara, neuit,
Vt totum cupiat tenere Beza,
Sic Beza est cupidus sui Audebertus.
Beza ut gestat integro potiri:
Amplexor quoque sic & hunc, & illam,
Vt totus cupiam videre utrumque,
Integrisque frui integer duobus.
Preferre attamen alterum necesse est,
O duram nimium necessitatem!

Sed postquam tamen alterum necesse est,
Priores tibi defero, Audebertus:
Quod si Candida forte conqueratur,
Quid tum? basiolo tacebit uno.

Quid hoc nefario homine aut impudentius aut impudicus? Audet tamen & ille omnes qui cælibatum vount, infamis incontinentia arguere. Nullum (inquit) est tam horridum libidinis genus, quo non sese mutuo polluant, qui voto continentia sese astrinxerunt. Hæc ille. Impuissimus nebulo suam scabiem aliis affricat, &c, vt alter Nero, neminem putat casti viuere, quum sit ipse libidinosissimus: quod præter infame carmen superius positum, aliis adhuc suis elegiis obscenissimis de sua Publia & Candida toti orbi testatum voluit. Meminisse debuit hincus iste & penitulus nequam huius Euageli documentum: Qui vestrum sine peccato est, primus in eam lapidem mittat. Iam verò non viius aut alterius Magistri, sed totius in Anglia nunc Ministerij quanta sit turpitudo, quam fœda & procax incontinentia, tametsi coniugibus copulentur Ministri (quorum cōciones in veteris cleri & Curia Romana reprobatione vt plurimū totæ versantur) ex eorum numero quidam edito libello euulgauit, & vernaculo sermone scribens, prælatura Anglicana maculatorum sese inscribit. Maximas quippe & turpissimas illi maculas inspergit, factarum species ita enumerans, loca & personas ita designans, vt nihil esse illo Anticlero & coniugato Ministerio fœdus aut impurius demonstraret: siue incontinentiam, siue auaritiam & rapam.

Confess.
fid. cap. 5.
scit. 39.

Fleg. 3.
¶ 4.

*Martin
Marpre
lat.*

& tapinas, sive omne immanitatis genus species.¹³

Sed nihil à veterum hæreticorum more atque vsu Caluinus & Beza faciunt, qui omnium imperissimi quum essent, Ecclesiæ semper Catholicae Episcopis ac Presbyteris incōnscientiae crimen impingere modis omnibus studuerunt. Apud Victorem Uticensem Episcopum in Vandalice persecutionis historia legimus, Vandalos illos Arianos correptis sanctimo-

Hæretico-
rum veter-
um praxiu-
ad Clerum
Catholicum
dissaman-
dam.

nialibus, & sacris omnibus in vnum congregatis virginibus, postquam eas cremantes graui suspendio atque ingentia ponde- De perse-
ra pedibus colligantes, laminas ferrit ignitas dorso, ventri, mam- cut. Van-
millis, & lateribus apposuerint, inter tortura illis dixisse. Dicite

De perse-
cut. Van-
dal.lib.2.

quomodo Episcopi vestri vobis concubunt, & Clerici vestri. Qua tamen quum sicerent, nihil inuestigari potuit unde Christi Ecclesia macularetur. Hæc ibi Athanasius, maximus & potentissimus Arianostrum Antagonista, inter cæteras calumnias quas illi grauissimas machinabantur Ariani, etiam hæc vna erat, mulierem à se muneribus corruptam, ut suam cum ipsa libidinem expleret: noctuque præterea inuitam compressisse.

Sozomen.
lib.2.c.24.

Sed ubi mulier coram Episcopis Ariani in iudicium vocaris haec obijceret, Timotheus presbyter Alexandrinus qui astabat Athanasiō (sic enim inter eos claram contenerat) ita affatur multiter: Egóne te per vim compressi? Tum illa, An non tu, quoſo, inquit tempusque, & locum in quo compressa fuerat, ostendit. Sic ridicula calumniæque plena deprehensa accusatio est. Si milibus calumniis multi sancti Episcopi à veritatis hostibus vexati sunt, Chrysostomus, Panissius, Brixius, ut in eorum vitis apud Surium videte est. Nec moderna deflunt exempla, sive quæ Hugonotica rabies in Gallia patravit, sive quæ Anglicana iam 30. & amplius annorum persecutio contra Catholicos machinata est, in memoriam reuocentur.

Iam vero quid Calvinus in mentem venerit ut hoc in loco Catholicae Ecclesiæ theologiis impingeret adulterij impunitatem, ne ipsos quidem Calvinistas aut scire aut coniicere posse arbitror. Sic enim scribit. *Hoc Papalis est theologia, Christum gratum hoc loco legem gratia attulisse, qua detur adulterii impunitas.* At quis vel idiota vel simplicissima anus in Ecclesia Catholica Romana nescit, adulterium grauissimis poenis tam Ecclesiasticis quam humanis puniri? Eadem impudentia dicere potuisset, iuxta Papalem theogiam, Christum gratiæ legem attulisse, qua totius decalogi transgressoribus impunitas detur. Sed videamus an theologia Calviniana hoc na theologum non doceat. Si enim nullis legibus nec humanis nec gratia quod

Calvini
*putida ca-
lunia in
caput sui
redundans.*

lex gratia adulterii impunitatem dedit. diuinis Christianos in conscientia obstringi, libertas Euangelica paritur; si ideo sumus sub gratia, non sub lege, quia legis rigori, quæ transgressores acerbè punit, obnoxij non sumus, sed sub gratia quæ nos à lege manumittit; si mandatorum Dei obleruatio (inter quæ sit, Non mæchaberis) ad oblevandum impossibilis est; quæ omnia Caluinus & Caluinilla omnes constantissimè docent; ad quæ autem non astringuntur, quarum legum rigori obnoxij non sumus, quæ precepta seruare non possumus, eorum haud dubiè transgredimus non meretur: an nō luce meridiana clarius est, Calvinianam theologiam esse, quod Christus legem gratia attulerit, qua detur adulteris impunitas? Dicit quidem hoc loco Caluinus, *Nos tenemus sic remitti à Christo hominibus peccata, ut politici tamen ordinē non subvertat iudicia & pars legibus constitutas non aboleat.* Atqui impunitatem adulterii hoc non admittit, quando adulteria occulta sunt, & pollio magistratui incognita, qualia haud dubiè pleraque & multa ex parte sunt. Ergo ex ipsa Caluini confessione, cum Deo & in occulta scortatione datur adulteris impunitas. Ceterum igitur & perspicuum est, non Papalem sed Calvinianam theologiam esse, quod Christus legem gratia attulit, qua detur adulteris impunitas. Ita (vt dixit) quid Caluno in meum venerit ut tam fœdam & infamem doctrinam Ecclesiæ Catholice impingeret, quæ ex ipsis propriæ doctrina principiis necessariò consequitur, nullum arbitrari Calvinum concicere posse: nisi quod iusto Dei iudicio cœcitate mens percussus, ea contra Christi sponsam expuerit, unde sua ipsius curpitudinem propalandi iustâ aliis occasionem dare.

Illud postremò in hoc Euangeliō animaduersione agnum est, circa totius huius historiæ veritatem canonicas duo præcipua Caluinistarum capita penitus dissentit. Calvinus enim ita in hunc locum scribit. *Satis constat hisserne de assuram esse. Sed quia semper à Latinis Ecclesiis recepta fuit.* Et in plurimis veteris Græcorum codicibus reperiuntur. *Et in Apostolico spiritu indignum continent, non est cur eam in tempore nostrum accommodare recusemus.* Ab altera parte Beza suspectum esse, quod veteres Græci vel reiecerunt vel ignorarunt. Deinde quod narrat Iesum solum fuisse relatum cum muliere in templo, nescio quam sit probabile: (Ex eadem posteriora suspicione totam Christi cum muliere Samariensi)

Iean. 4.

apud puteum disceptationem, vbi solus cum sola agebat, homo impius improbatum quoque poterit afferere) & quod scribit Iesum dixi scripsisse in terra, nouum mihi & insolens videtur, nec possum coniscere quomodo possit commodè explicari: (explicauit tamen ipse Caluinus satis commodè) tanta denique lectio[n]is varietas facit ut de rotius istius narrationis fide dubitem. Hæc illa bestia. Sed postrema conjectura quam adfert, multas alias Euangelicæ historiæ partes, quas duo aut tres Euangelistæ aliter atque aliter referunt, in dubium quoque vocabit: verbi gratia, rotum sermonem Domini, in monte, ut apud Matthæum videtur, vel in loco Matth. 4° campestri, ut Lucas narrat, aliis quoque atque aliis verbis habet. Item de Centurionis pueri sanato, quem ad Christum accessisse Matthæus, non venisse, sed alios misisse Lucas narrat. Ipsam denique resurrectionis Dominicæ historiam quoad ipsum quo surrexit tempus, & varias primi dici apparitiones, in quibus varia videntur dicere Euangelistæ: & alias adhuc partes quam plurimas, in quibus tanta varietas & apparet dissonantia est, ut S. Augustinus duos libros integros de consensu Euangelistarum scriperit, & alij multi Scriptores in Concordia Euangelica concinnanda plurimum & piè sudauerint. Sed hæc est hæretorum hodie petulan- Hæretico-
rum hodie
rum hodie
petulatias
tia, ut multorum iam seculorum fide firmata, pro suo cuius- que cerebro etiam circa ipsas diuinæ Scripturæ partes, in dubium de novo reuocare audeant. Admittit Caluinus: reprobatur Beza. Cui ita? Quia pro suo libito uterque decernere, neuter Ecclesiæ docenti aurem præbere vult. Docet hoc exemplum, quam sit detestanda Nouatorum hodie petulans arrogantia.

36. Si Filius vos liberauerit, vere liberi eritis.

QVæ sit ista humani generis liberatio Christo propria, quam h̄c iterum atque iterum inculcat Christus, recte & orthodoxe tenere operæ pretium est. Liberatio ista sive Liberatas libertas per Christum nobis data, erat triplex; prout seruitus per Christum data triplex.
qua partim Iudæi partim ceteri mortales omnes tenebantur, triplex erat. Vna etat seruitus legalis Iudæis propria, qui in statu seruorum sub legalibus ceremonijs & timore seruili vinebant, tanquam veteris testamenti filij, magis ex timore quam ex amore legem seruantes, id est non vere eam seruantes, quamquam hoc posterius nec solis Iudæis propria